

ПАНОРОВА КОПІЯ
ЕЛЕКТРОННОГО
ДОКУМЕНТА

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(МОЗ України)**

вул. М.Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web:http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

№ _____ На № _____ від _____

**Керівникам обласних та
Київської міської державних
адміністрацій**

*Щодо валідації елімінації
передачі від матері до дитини
ВІЛ-інфекції та сифілісу*

Міністерство охорони здоров'я України (далі – Міністерство або МОЗ) з метою забезпечення виконання рішення Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу (далі – Нацрада) від 22 серпня 2019 року, керуючись підпунктом шістнадцятим пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 (зі змінами), звертається з наступним.

За ініціативою Всесвітньої організації охорони здоров'я (далі – ВООЗ) у країнах Європейського регіону здійснюються заходи спрямовані на валідацію елімінації передачі від матері до ВІЛ та сифілісу дитини (далі – валідація елімінації ВІЛ та сифілісу). Валідація елімінації ВІЛ та сифілісу є складовою Цілей Сталого Розвитку, а саме Цілі 3 «Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх в будь-якому віці».

З метою підтримки зазначеної ініціативи ВООЗ та досягнення Цілей Сталого Розвитку в Україні, рішенням Нацради були схвалені відповідні дорожні карти з елімінації ВІЛ та сифілісу.

Відповідно до міжнародних рекомендацій, досягнення валідації елімінації ВІЛ та сифілісу базується на забезпеченні універсального доступу до профілактичних, діагностичних та лікувальних заходів щодо запобігання передачі від матері до дитини ВІЛ і сифілісу для вагітних жінок та тих, які

30 151901379821 00001

Міністерство охорони здоров'я України
26-04/43472/2-19 від 25.10.2019
Скільський Андрій Петрович

Міністерство охорони здоров'я України
26-04/43472/2-19 від 25.10.2019

З питань підтримки щодо організації роботи Регіональних комітетів, просимо звертатися до нижчезазначених осіб, а саме:

ПІБ	Електронна адреса / Телефон	Питання для звернення
Марциновська Віолетта Анатоліївна	v.martsynovska@phc.org.ua (050) 201-42-02	Загальна координація роботи Регіональних комітетів
Погорелова Олеся Володимирівна	o.pogorelova@phc.org.ua (097) 392-12-35	Моніторинг та оцінка заходів дорожніх карт з елімінації ВІЛ та сифілісу
Жилка Надія Яківна	zhyika.nadya@gmail.com (067) 790-85-85	Програмні питання дорожніх карт з елімінації ВІЛ та сифілісу
Стрижак Олена Віталіївна	elenas@ukr.net (067) 799-56-76	Залучення до Регіональних комітетів спільноти жінок, які живуть з ВІЛ
Морачов Олександр Володимирович	o.morachev@phc.org.ua (097) 392-12-35	Юридична підтримка створення Регіональних комітетів

Крім цього, інформуємо, що у рамках роботи Робочої групи, з метою координації та здійснення методичного забезпечення діяльності Регіональних комітетів, заплановані нижчезазначені заходи:

проведення у м. Київ наради для керівників Регіональних комітетів (орієнтовно у грудні 2019 року);

моніторингові візити до регіонів за участю міжнародних і національних експертів, членів Робочої групи та інших фахівців.

Більш детальна інформація про ці заходи буде надіслана додатково.

Додатки

1. У вигляді незавірених копій:

Доручення Віце-прем'єр-міністра від 29 серпня 2019 року № 27962/3/1-19, на 1 арк.

Протокол рішення Нацради від 22 серпня 2019 року, на 5 арк.

Дорожня карта з елімінації випадків передачі від матері до дитини ВІЛ-інфекції в Україні (схвалена рішенням Нацради від 22 серпня 2019 року), на 21 арк.

планують народження дитини, у тому числі які належать до особливо вразливих та соціально незахищених груп населення, а також новонароджених.

З метою координації заходів щодо унеможливлення передачі від матері до дитини ВІЛ та сифілісу, а також підготовки України до валідації елімінації ВІЛ та сифілісу, наказом МОЗ від 19 серпня 2019 року № 1829 утворена міжвідомча робоча група з питань валідації елімінації передачі від матері до дитини ВІЛ-інфекції та сифілісу (далі – Робоча група).

Обов'язковою складовою досягнення Україною валідації елімінації ВІЛ та сифілісу є скоординована діяльність центральних та місцевих органів влади, суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність з медичної практики, а також міжнародних та громадських організацій.

Зазначена координація буде сприяти виконанню диференційованих заходів та фокусних інтервенцій, відповідно до регіональних показників передачі від матері до ВІЛ та сифілісу дитини.

Зважаючи на вищезазначене та відповідно до доручення Віце-прем'єр-міністра України від 29 серпня 2019 року № 27962/3/1-19, МОЗ просить здійснити наступні заходи:

1. Утворити регіональні комітети (міжвідомчі робочі групи) з питань валідації елімінації передачі від матері до дитини ВІЛ-інфекції та сифілісу (далі – Регіональні комітети) при відповідних структурних підрозділах з питань охорони здоров'я, затвердити склад та положення про Регіональні комітети - до **20 листопада 2019 року**;

2. Розробити та затвердити регіональні робочі плани щодо виконання дорожніх карт з елімінації ВІЛ та сифілісу, які схвалені рішенням Нацради від 22 серпня 2019 року - до **29 листопада 2019 року**;

3. Надати Робочій групі інформацію щодо виконання заходів передбачених у пунктах 1 та 2 цього листа на паперових носіях, а також у електронному форматі на електронні адреси: chybisova@moz.gov.ua, v.martsynovska@phc.org.ua, згідно з формою, що зазначена у додатку 3 - до **03 грудня 2019 року**;

4. Щоквартально до 10 числа першого наступного за звітним періодом місяця, надавати Робочій групі інформацію щодо роботи Регіональних комітетів, на паперових носіях, а також в електронному форматі на електронні адреси: chybisova@moz.gov.ua, v.martsynovska@phc.org.ua, у довільній формі згідно з робочим планом; перелік індикаторів моніторингу та оцінки заходів з валідації елімінації ВІЛ та сифілісу згідно з формою, що зазначена у додатку 4.

Дорожня карта з елімінації випадків передачі від матері до дитини сифілісу в Україні (схвалено рішенням Нацради від 22 серпня 2019 року), на 20 арк.

Наказ МОЗ № 1829 від 19 серпня 2019 року «Про утворення міжвідомчої робочої групи з питань валідації елімінації передачі від матері до дитини ВІЛ-інфекції та сифілісу», на 6 арк.

2. Рекомендації до формування складу та завдань Регіонального комітету, на 1 арк.

3. Форма для надання інформації щодо виконання пунктів 1 та 2 цього листа, на 1 арк.

4. Перелік індикаторів моніторингу та оцінки заходів з валідації елімінації передачі ВІЛ та сифілісу від матері до дитини, на 4 арк.

Разом додатки на 59 аркушах в одному примірнику.

**Голова робочої групи,
Генеральний директор
Директорату громадського здоров'я**

Андрій СКІПАЛЬСЬКИЙ

Рекомендації щодо формування складу та завдань Регіональних комітетів

Склад Регіональних комітетів рекомендовано формувати з:

головних фахових спеціалістів та експертів у регіоні за напрямками акушерство і гінекологія, педіатрія та неонатологія, лабораторна діагностика, дерматовенерологія тощо;

представників закладів охорони здоров'я та медичної спільноти;

представників регіонального центру медичної статистики;

представників соціальних служб, служби у справах дітей та сім'ї;

представників неурядових організацій, статутна діяльність яких пов'язана та/або спрямована на валідацію елімінації ВІЛ та сифілісу у відповідному регіоні.

Керівник Регіонального комітету за посадою має бути заступник голови відповідної держадміністрації з питань охорони здоров'я або керівник структурного підрозділу з питань охорони здоров'я.

Основними завданнями Регіональних комітетів є:

координація зусиль регіональних органів влади та суб'єктів господарювання, спрямованих на виконання заходів передбачених у дорожніх картах з елімінації випадків передачі від матері до дитини ВІЛ-інфекції і сифілісу, які схвалені Нацрадою, у відповідному регіоні;

взаємодія з Робочою групою, утвореною наказом МОЗ України від 19 серпня 2019 року № 1829, щодо валідації елімінації передачі від матері до дитини ВІЛ-інфекції та сифілісу у відповідному регіоні;

подання до Робочої групи звітності за формою згідно з додатком 4 до листа МОЗ від _____ № _____;

співпраця з регіональними органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, закладами охорони здоров'я незалежно від форм власності та підпорядкування, міжнародними, громадськими та неурядовими організаціями, у порядку, встановленому законодавством України с питань валідації елімінації передачі від матері до дитини ВІЛ-інфекції та сифілісу у відповідному регіоні;

виконання інших функцій, пов'язаних з валідацією елімінації передачі від матері до дитини ВІЛ-інфекції та сифілісу у відповідному регіоні.

Додаток 3
до листа Міністерства
охорони здоров'я України
від _____ № _____

Форма для надання інформації щодо виконання пунктів 1 та 2 листа
МОЗ від _____ № _____

Найменування регіону:			
	Форма та дата затвердження (наказ, рішення тощо)	Назва документу	Контактна особа / особи для комунікації з Робочою групою (ПІБ, посада, e-mail, телефон)
Утворено Регіональний комітет, затверджено положення про нього та склад			
Затверджено робочі плани з виконання дорожніх карт, які схвалені Нацрадою			

Додаток 4
до листа Міністерства
охорони здоров'я України
від _____ № _____

**Перелік індикаторів моніторингу та оцінки заходів з валідації
елімінації передачі ВІЛ та сифілісу від матері до дитини
щодо виконання пункту 4 листа МОЗ від _____ № _____**

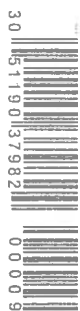
№	Назва індикатора	Обчислення індикатора*	Період звітності
1. Індикатори МіО медичної допомоги вагітним, роділлям та новонародженим			
1.1	Охоплення службами допологової (антенатальної) допомоги	-відсоток вагітних, які відвідали жіночу консультацію принаймні один раз / чотири рази / на ранньому етапі вагітності (взяті на облік до 12 тижнів вагітності включно)	щорічні індикаторі за 2016 – 2019 рр. до 01.02.2020 р.; за 2020 р. - до 01.02.2021 р.
1.2	Вагітні, які не отримували допологові та пологові послуги у ЗОЗ	- відсоток вагітних, які не відвідали жіночу консультацію; - відсоток вагітних, які народили поза межами ЗОЗ	
1.3	Здійснення скринінгу на вживання наркотиків за допомогою опитувальника для вагітних «АССИСТ»	-відсоток вагітних, які були опитані за допомогою «АССИСТ» / з них – мали симптоми наркотичної залежності	
1.4	Наявність ЗОЗ, що надають послуги з антенатального нагляду	-кількість ЗОЗ, що забезпечують послуги допологової допомоги / з них - ЗОЗ первинної медико-санітарної допомоги / з них - ЗОЗ приватного сектору	щорічні індикаторі за 2019 р. до 01.02.2020 р.; за 2020 р. - до 01.02.2021 р.
1.5	Наявність родопомічних ЗОЗ (медична допомога у пологах, після пологів)	-кількість родопомічних ЗОЗ (відділень), / з них - ЗОЗ приватного сектору. - відсоток ЗОЗ, що надають послуги з вірусологічного тестування для діагностики ВІЛ-інфекції методом СКК (сухої краплі крові).	
1.6	Інтегрування послуг у	-відсоток ЗОЗ, що забезпечують послуги	

30151190137982 00007

3015190137982
00008

№	Назва індикатору	Обчислення індикатора*	Період звітності
	зв'язку з ВІЛ у програми здоров'я матері та дитини	допологової допомоги, послуги з тестування на ВІЛ вагітних та АРТ одночасно; - відсоток ЗОЗ, що забезпечують педіатричні послуги та послуги з вірусологічного тестування для діагностики ВІЛ-інфекції у новонароджених одночасно; - відсоток ЗОЗ, що надають педіатричні послуги та АРТ для дітей одночасно.	
2. Індикатори МіО заходів з валідації елімінації передачі ВІЛ від матері до дитини			
2.1	Охоплення тестуванням на ВІЛ вагітних	- відсоток вагітних, які охоплені обстеженням на ВІЛ однократно / двократно / трикратно / з них - мають позитивні результати	щорічні індикатори за 2016 – 2019 рр. до 01.02.2020 р.; за 2020 р. - до 01.02.2021 р.
2.2	Охоплення тестуванням на ВІЛ статевих партнерів вагітних	- відсоток вагітних, статеві партнери яких пройшли тестування на ВІЛ та знають про свій ВІЛ-статус	
2.3	Кількість дискордантних пар та прекоконтактна профілактика антиретровірусними препаратами (Преп)	- кількість ВІЛ-негативних вагітних, статевий партнер яких має ВІЛ-позитивний статус / з них – кількість вагітних, які отримують Преп; - кількість ВІЛ-позитивних вагітних, партнер яких має ВІЛ-негативний статус	
2.4	Охоплення ВІЛ-позитивних вагітних АРТ	- відсоток ВІЛ-позитивних вагітних, які отримують АРТ з метою зниження ризику передачі ВІЛ від матері до дитини / з них – отримують до 12-ти тижнів включно (включаючи вагітних з ВІЛ-позитивним статусом до вагітності на АРТ).	
2.5	Залучення вагітних до програм ЗПТ (замісної підтримувальної терапії)	- відсоток ВІЛ-позитивних вагітних, які є споживачами ін'єкційних наркотиків / з них - отримують ЗПТ та АРТ під час вагітності.	
2.6	Визначення вірусного навантаження ВІЛ перед пологами у ВІЛ-	- відсоток вагітних, яким проведено дослідження щодо визначення вірусного навантаження ВІЛ у плазмі крові перед	

№	Назва індикатору	Обчислення індикатора*	Період звітності
	позитивних вагітних	пологами (протягом 34-36 тижнів вагітності) / з них – мали менше 50 копій /мл	
2.7	ВІЛ-позитивні вагітні, які не отримали допологові та пологові послуги у ЗОЗ	- відсоток ВІЛ-позитивних вагітних, які не спостерігалися по вагітності у лікаря акушера-гінеколога; - відсоток ВІЛ-позитивних породіль, яким застосовані методи попередження небажаної вагітності у ранньому післяпологовому періоді; - відсоток ВІЛ-позитивних вагітних, які народили поза межами ЗОЗ/ - з них тих, які отримали післяпологові послуги у родопомічному ЗОЗ, в т.ч. АРТ (під час реєстрації новонародженого).	
2.8	Охоплення антиретровірусною профілактикою (АРВП) дітей, народжених ВІЛ-позитивними жінками	-відсоток дітей, народжених ВІЛ-позитивними жінками, яким проведена АРВП (повний курс) / з них – отримали АРВП у перший день після народження	
2.9	Рання діагностика ВІЛ-інфекції немовлят - обстежені на ВІЛ шляхом виявлення провірусної ДНК ВІЛ / РНК методом ПЛР	- відсоток дітей, народжених ВІЛ-позитивними жінками, які обстежені ПЛР протягом звітного року (12 місяців) / з них - обстежені у віці 2-3 доби (СКК); - відсоток дітей, народжених ВІЛ-позитивними жінками, які двічі обстежені ПЛР до 2-х місячного віку включно; - відсоток дітей, народжених ВІЛ-позитивними жінками, які тричі обстежені ПЛР до 4-х місячного віку включно.	щорічні індикаторі за 2016 – 2019 рр. до 01.02.2020 р.; за 2020 р. - до 01.02.2021 р.
2.10	Вчасне отримання профілактики котримоксазолом	-відсоток дітей, народжених ВІЛ-позитивними жінками, які отримали профілактику котримоксазолом в перші 2 місяці після народження.	
2.11	Передача ВІЛ від матері до дитини за результатами ранньої діагностики	-відсоток дітей, народжених ВІЛ-позитивними жінками, з підтвердженим ВІЛ-позитивним статусом через 6 міс. і 12 міс. після народження;	

30 519037982 00010

№	Назва індикатору	Обчислення індикатора*	Період звітності
		-кількість нових випадків ВІЛ-інфекції у дітей, народжених ВІЛ-позитивними жінками, на 100 000 живонароджених у звітному році	
2.12	АРТ у дітей за результатами ранньої діагностики	-відсоток ВІЛ-позитивних дітей, народжених ВІЛ-позитивними жінками, у віці до 1 року, які розпочали АРТ.	
2.13	Передача ВІЛ від матері до дитини за результатами ПЛР і серологічної діагностики	-відсоток дітей, народжених ВІЛ-позитивними жінками, з підтвердженим ВІЛ-позитивним статусом через 18 міс. і 24 міс. після народження.	щорічні індикатори за 2016 – 2019 рр. (когорти дітей 2014-2017 рр.) до 01.02.2020 р.; за 2020 р. (когорта дітей 2018 р.) - до 01.02.2021 р.
2.14	Медико-профілактичні послуги для ВІЛ-позитивних жінок	-кількість ВІЛ-позитивних жінок, які отримали послуги з допоміжних репродуктивних технологій; -відсоток ВІЛ-позитивних жінок, які пройшли скринінг на рак шийки матки з використанням будь-якого з наступних методів: візуальний огляд з проведенням проби Шиллера (обробка шийки матки розчином Люголю), цитологічне обстеження з методом фіксації мазка, кольпоскопія, тестування на ВПЛ / з них – мали реактивний результат; -відсоток ВІЛ-позитивних жінок, які отримали безоплатно засоби контрацепції (профілактики ризику наступної вагітності у перші 2 роки після пологів, перші 3 роки після операції кесаревого розтину).	щорічні індикатори за 2019 р. до 01.02.2020 р.; за 2020 р. - до 01.02.2021 р.
III. Індикатори МіО заходів з валідації елімінації передачі сифілісу від матері до дитини			
3.1	Охоплення тестуванням на сифіліс вагітних	-відсоток вагітних, які охоплені обстеженням на сифіліс однократно /	щорічні індикатори за

№	Назва індикатору	Обчислення індикатора*	Період звітності
		двократно / з них – хворі на сифіліс	2016 – 2019 рр. до 01.02.2020 р.; за 2020 р. - до 01.02.2021 р.
3.2	Охоплення тестуванням статевих партнерів вагітних хворих на сифіліс	-відсоток хворих на сифіліс вагітних, статеві партнери яких пройшли тестування/ з них з серопозитивним результатом та отримали лікування	
3.3	Охоплення лікуванням вагітних з підтвердженим серопозитивним сифілісом	- відсоток вагітних з підтвердженим серопозитивним сифілісом, які отримали лікування /- з них бензатин пеніциліном G	
3.4	Хворі на сифіліс вагітні, які не отримали допологові та пологові послуги у ЗОЗ	- відсоток хворих на сифіліс вагітних, які не спостерігалися по вагітності у лікаря акушера-гінеколога; - відсоток хворих на сифіліс вагітних, які народили поза межами ЗОЗ/ - з них тих, які отримали післяпологові послуги у родопомічному ЗОЗ, в т.ч. тестування на маркери сифілісу матері та новонародженого (під час реєстрації новонародженого).	
3.5	Вроджений сифіліс	кількість зареєстрованих випадків вродженого сифілісу (серед живих немовлят та мертвонароджених); -кількість нових випадків вродженого сифілісу у дітей на 100 000 живонароджених	

* Додатково буде надісланий Excel – інструмент для збору індикаторів